

BHAG. 6, 17. लोकानामार्तिका R. GORR. 1, 14, 26. पुण्यज्ञः 3, 36, 23.
VARĀH. BH. S. 3, 18, 31, 37. 4, 5, 8, 30, 9, 26, 10, 3, 20, 34, 19, 37, 3, 47,
12, 101, 13, 104, 23, 31. BH. 23, 1. Çuk. in LA. (III) 34, 14. BHAG. P. 4,
7, 18, 38. fgg. 4, 17, 13, 6, 11, 13. fgg. 18, 36, 11, 3, 33. f. °स्त्री 3, 15, 23, 20, 5.
— Vgl. शदृष्टः, श्वेषधन्, श्वित्रः, श्रमीवं, श्रिः, श्रास्ति०, श्रिं०, कृष्टि०,
चर्नुर्लृ०, व्येष्ट०, तमो०, दस्यु०, डुर्याम०, धातु०, न०, पर०, पशु०, पाप०,
पाशवत०, पित०, पुनर्कृ०, पुर०, पुरो०, पृथि०, बलि०, ब्रह्मा०, भगा०, भग-
नेत्र०, भगाति०, भुजेंग०, भूर०, भातव्य०, भूषा०, मख०, मत्स्य०, मधु०, म-
नो०, मात०, मान०, मित्र०, मुष्टि०, मृग०, यज्ञ०, यशो०, यातु०, रत्न०, व-
लवृत्र०, वसर्ण०, वात०, वायु०, विहृण०, वीर०, वृत्ति०, वृत्र०, शत०, श-
त्रु०, शर्य०, सत्रा०, सपल०, सप्त०, सर्प०, सस्य०, सात०, स्वर०.

हृत् 1) adj. = 2. हृत् Vop. 26, 30. चक्रे रिपुहणम् MBh. 10, 620. महा-
नाम० 13, 1239. तेजः परतेजोहृतम् BHAG. P. 3, 15, 1. गदा वीरहृणी MBh.
9, 3238. Vgl. तत्रिपल्णा, मित्र० (unter मित्रहृत्), यज्ञ०, रक्षाहृणा. — 2)
m. nom. act. s. डुर्लृणा und मुहृत्. — 3) f. हृता in डुर्लृणा.

हृतन (von 1. हृत्) 1) adj. (f. ई) fällend, erschlagend, Tödter P. 4, 4,
121. पुम्हत्तननो HARI. 9424. — 2) wohl n. Schlägel zur Trommel: डु-
डुभीन्महृतनान् CĀNKA. CR. 17, 4, 1. — 3) n. nom. act. a) das Schlagen,
Treffen Nir. 1, 1. 7. das Abschlagen: पुष्पहृतनै॒ MĀLATĪM. 85, 7. das Töd-
ten Nir. 6, 27. HARI. 14705. Spr. (II) 3694. कुम्हकर्त्ता॑ 4169. शत्रु०
BHAG. P. 9, 11, 20. Sīj. zu RV. 1, 114, 6. das Vernichten, Beseitigen, Auf-
geben: मापाया: Spr. (II) 2329. — b) das Multipliciren Comm. zu आ-
जाह. 2, 3.

हृतनीय०, °यति = हृतनमिच्छति P. 7, 3, 55, Vārit., Schol. davon
desid. जिल्हननीयिष्यति ebend.

हृतव्य० adj. (f. ई) von हृत् Kinnbacke AV. 6, 43, 3.

हृतीय० adj. compar. zu 2. हृत् mehr —, sehr treffend, — tödlich
VS. 18, 40.

हृतील m. *Pandanus odoratissimus* RATNAM. im CKDa. हृतीन् v. I.

हृत् (von 1. हृत्) UNĀDIS. 1, 11. f. 1) Kinnbacke (nach den Lexicogra-
phen auch m.) AK. 2, 6, 2, 41. TRIK. 3, 3, 273. H. 583. an. 2, 292. MED.
n. 25. fgg. HALJ. 2, 367. 5, 32. VARĀRŪKI bei UGGÉVAL. RV. 1, 52, 6. 168, 5.
5, 36, 2. तिग्रा 8, 49, 13. हृत् विभृते सं भरेते 10, 79, 1. 152, 3. AV. 6, 56,
3. 10, 9, 13. हृत्वेऽर्थं ब्रिह्मामर्दधात् 2, 7, 8. हृत् सजिर्वे AIT. BR. 7, 11.
पूर्वी०, श्वपरा CAT. BR. 8, 4, 4, 9. वृक्षस्य AV. 19, 47, 9. VS. 11, 78, 24, 1, 23,
1. CAT. BR. 4, 2, 1, 17. 13, 2, 2, 4. KĀTH. 25, 9. हृत्वोः प्रकर्षणे RV. PRĀT. 14,
3. TS. PRĀT. 2, 16. Comm. zu 23, 2. °चलन P. 3, 1, 18, Vārit. JĀG. 3,
38. MBh. 3, 10891. 12, 3748. R. 5, 3, 53. 6, 4, 17. VARĀH. BH. S. 50, 12.
51, 34. 42. 52, 3. 66, 2 (eines Pferdes). 67, 7 (eines Elefanten). 68, 88.
BHAG. P. 3, 19, 2. 6, 12, 4. उत्तरा, श्वधरा 5, 23, 7. 6, 12, 27. °संधि Suç. 1,
305, 12. °मूल VS. PRĀT. 1, 83. AV. PRĀT. 1, 20. Comm. zu 28. शोषकृतु०
n. Lippen und Kinnbacken TS. PRĀT. 2, 12. Auch हृत् TS. PRĀT. 3, 7.
BHARATA zu AK. nach CKDa. हृत्याम् TS. 7, 3, 16, 1. °मूल TS. PRĀT.
2, 35. Comm. zu 17. Am Ende eines adj. comp.: चृतुर्लृ० AV. 5, 19, 7.
महा० (s. auch bes.) MBh. 3, 2784. R. 1, 1, 11. BHAG. P. 4, 14, 44. स्थूल०
VARĀH. BH. 17, 5. सु० (s. auch bes.) R. GORR. 2, 62, 16. — 2) n. Backe am
Beschlag eines Speers und dgl. CAT. BR. 11, 5, 5, 13. — 3) Tod und Waffe
H. an. VARĀH. Krankheit H. an. MED. VARĀH. ein best. Parfum, = हृत-

VII. Theil.

विलासिनी AK. 2, 4, 4, 18. TRIK. MED. = व्याप्रनव नृत्याम् MAD. 3, 68. Gelbwurz
(कृष्णा) H. an. = सूना und वज्र MED. st. dessen नृत्याम् SIDDE. K.
248, 6, 9 nach ders. Aut. — Vgl. श्वधर० (AV. 9, 7, 2), श्रयो०, उत्तर०, डु-
र्लृणा नाग०, परिं०, महा०, शेत०, सं०, सिंह०, सु०.

हृतुका f. = हृत् Kinnbacke VARĀH. BH. S. 58, 5.

हृत्यरु० m. Kinnbackenkrampf, Maulsperrre Suç. 4, 254, 6. 286, 2, 2,
377, 5. कुपितो हृत्यरु० स्नेहलस्थ० स्नेहयिवानिलो हृत्। करोति विवृतास्यतमय
वा संवृतास्यताम्। हृत्यरु०: स तेन स्पात्कृच्छाच्छर्वणभाषितम् (वर्वण un-
sere Verbesserung für चयणा) | BHĀVAPR. 7.

हृत्येद् m. 1) das Auftreten der Kinnbacken, ein geöffneter Rachen
BHAG. P. 7, 8, 21. — 2) Bez. einer best. Form des Endes einer Eklipse
VARĀH. BH. S. 5, 81. fgg.

हृत्येति० adj. von हृत्यरु० (हृत्यमदाचार्य) verfasst HALL 69.

हृत्यम्० m. Nebenform von हृत्यरु० 2) a) in हृत्यमादिग्मि० R. 4, 9, 98. 32, 1.

हृत्यम्० (von हृत्) 1) adj. starke Kinnbacken habend KUMĀRILA bei
UGGÉVAL. zu UNĀDIS. 1, 11. — 2) m. N. pr. a) eines göttlich verehrten
Affen, eines Sohnes des Windgottes von der Ánganā, des treuen
Bundesgenossen Rāma's auf seinem Zuge nach Lañkā zur Wieder-
erlangung der Sītā, TRIK. 2, 8, 6. H. 703. R. 1, 1, 57. 16, 17. 4, 1, 19. 33.
23. als grosser Gelehrter 7, 36, 44. fgg. MAHĀVIRAK. 114, 17. WEBER,
RĀMAT. UP. 299 u. s. w. Verz. d. Oxf. H. 13, b, 31. Verz. d. Tüb. Hdschr.
13. WILSON, Sel. Works 1, 17 u. s. w. 2, 21 u. s. w. °मत्स्तोत्र Z. d. d.
m. G. 2, 342. °मवाटक Verz. d. Oxf. H. 143, a, No. 292. °मवाटकदीपि-
का HALL 99. — b) verschiedener Männer RĀGA-TAR. 4, 9. HALL. 38. 69.
TĀRĀN. 310. — Vgl. हृत्यम्०.

हृत्येति० m. Lockerung der Kinnbacken Suç. 4, 305, 13. 2, 128, 20.

हृत्युल० (von हृत्) adj. starke Kinnbacken habend gaṇa सिद्धमादि zu
P. 5, 2, 97.

हृत्युल० वसिष्ठ०.

हृत्युस्तम्भ० m. = हृत्यरु० WISE 253.

हृत्युक्त्य० m. das Zittern der Kinnbacken VARĀH. BH. S. 8, 48.

हृत्युत्त० (von हृत्) gaṇa शारदि zu P. 6, 3, 120. m. = हृत्यम्० 2) a)
TRIK. 2, 8, 6. H. 703, Schol. MBh. 3, 11193. R. 1, 3, 21. 4, 1, 5 (सनू०
Druckfehler). 23. 2, 18. 23 in der Unterschr. 25, 3. 8, 11. 5, 3, 53. 6, 4,
12, 17. KĀM. NĪTIS. 11, 7. UTTARĀ. 14, 17 (20, 8). BHAG. P. 2, 7, 45. SAR-
VADĀRĀKĀS. 73, 11. Verz. d. Oxf. H. 29, a, 31. 33. 35. 94, a, 9. 99, b, 39.
125, a, 22. 129, a, 23. °मत्कल्प 98, b, 29. °मत्कल्प 107, a, No. 164. °म-
त्पद्धति 163. °मध्यत्र 96, b, 1, 2. °मवाटक 142, b, No. 291. °मत्प्रबन्ध
Verz. d. B. H. No. 826.

हृत्युत्तेश्वर० und °तीर्थ n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 66,
a, 45 nebst N. 8.

हृत्युष० UNĀDIS. 4, 73. m. ein Rākshasa TRIK. 4, 1, 74.

हृत्युत्र० interj. Einfluss auf den Ton des verbi finiti Ind. St. 10, 413. P.
8, 1, 30. 54. Ausruf der Aufforderung zu einer That (wohl an, allons), zu
einer Entgegennahme (da nimm, voild), zum Aufmerken: हृत्यो तु कि-
मीससे auf! was sitzest du müssig? RV. 8, 69, 5. हृत्याकृं पृथिवी॒ नि
द्यानि॒ 10, 119, 9. 53, 2. हृत्यम्० यज्ञं संभराम AIT. BR. 1, 18. 24. हृत्यानि-
माम॒ 2, 25. 6, 1. हृत्य व्याहृमिम्० पृष्ठ॒ 7, 14. CAT. BR. 4, 2, 5, 2. 5, 2, 21. 4, 6.